

Kwartaalblad van de Oudheidkundige Kring Voorst

E-mail adres redactie
Kroniek@okvvoorst.nl

In deze Kroniek o.a.:

- ✓ 'Van Vleeschhousers en Spekslagers'
- ✓ Voorst, bakermat van 'Veluwe Geslachten'
- ✓ De Veluwe boerderij, begin 20e eeuw
- ✓ Uitnodiging ledenvergadering 28 april 2016

VOORST SCHRIJFT GESCHIEDENIS

Kroniek

Oudheidkundige Kring Voorst

Jaargang 39 - 2016

nummer 1

Port Payé
Pays-Bas

Postbus 170
7390 AD Twellio

OUDHEIDKUNDIGE KRING VOORST

opgericht 18 december 1975

Bezoekers- en studieruimte

postadres: postbus 170, 7390 AD Twello - **bezoekadres:** Dorpsstraat 11a, ingang aan de Dorpsdwarstraat

geopend: dinsdag en woensdag van 09.00 tot 16.00 en verder op afspraak. Tel.: 0571 27 7090

e-mailadres: info@okvvoorst.nl - **website:** www.okvvoorst.nl

Betalingen uitsluitend via Rabo-rekeningnr.: NL80 RABO 0362 8092 67

Ereleden

Mr. J.H. Hermesen, H.J. ten Hove†, J. Lubberts, J.A.M. Schutte-Geurtsen en L. Sevenster†

Dagelijks bestuur

Bert van de Zedde, voorzitter	Kon. Wilhelminaweg 15	7391 ER Twello	voorzitter@okvvoorst.nl
Johan Homan, secretaris	Rijksstraatweg 135	7391 MK Twello	info@mrhoman.nl
Wim Wassink, penningmeester a.i.	Parkelerweg 25	7391 EV Twello	penningmeester@okvvoorst.nl
Jan Groenberg	Hietweideweg 30	7391 XX Twello	
Gé Veen	Domineestraat 6	7391 GG Twello	

Werkgroepen en contactpersonen

Kantoorcoördinatie	Gerrie Groenewold en Truus de Haan-Diks	info@okvvoorst.nl
Bibliotheek	Gerard Vrieling	info@okvvoorst.nl
Fotogroep	Jack Damen	info@okvvoorst.nl
Genealogie	Auke Vlietstra	genealogie@okvvoorst.nl
Lezingen	Jan Groenberg en Gé Veen	info@okvvoorst.nl
Tweede Wereldoorlogarchief	Bertus ten Bosch	info@okvvoorst.nl
Ledenadministratie	Wim Wassink	www.okvvoorst.nl
Redactie Kroniek	Gerrie Groenewold en Auke Vlietstra	kroniek@okvvoorst.nl

Lidmaatschap

De jaarcontributie bedraagt € 16,50 per persoon; voor gehuwden en partners woonachtig op hetzelfde adres € 20,00

Aanmelding lidmaatschap en wijzigingen van adres en/of lidmaatschap via www.okvvoorst.nl

Overige vragen: Tel. 0571 277090 of postbus 170, 7390 AD Twello

Gemeentearchief Voorst

Archivaris: Annemarie Geerts, H.W. Iordensweg 17, Twello, gemeentearchief@voorst.nl

Studiezaal open op maandag van 9.00-17.00 uur

Kroniek

De Kroniek beoogt een breed georiënteerd informatiemedium van de Oudheidkundige Kring Voorst te zijn, een kwartaalblad van en voor de leden. Het verschijnt in de maanden maart, juni, september en december.

Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is niet toegestaan zonder schriftelijke goedkeuring van de redactie en de betreffende auteur(s)

Mailadres voor kopij en reacties: kroniek@okvvoorst.nl

Druk : Brein Reclame, Twello; oplage 700 stuks

ISSN 1384-8682

INHOUDSOPGAVE KRONIEK

Jaargang 39 - 2016 - nummer 1

• Van de bestuurstafel.....	B. van de Zedde	2
• Agenda	J. Groenberg	4
• Kroniekpost	redactie	5
• Van onze zusterverenigingen	G. Vrieling	7
• 'Van Vleeschhouwers en Spekslagers'	M. Westerhuis-Duvoort	8
• Voorst, bakermat van.....de genealogische vereniging 'Veluwse Geslachten'.....	A. C. Zeven	12
• Gevelstenen, muurankers en uithangtekens (9) - Jachthuisje	E. Stol	14
• De Veluwse boerderij, begin 20e eeuw, "Een lappendeken van kleur!"	J. van der Vegte-van Asselt	16
• Telefoon.....	J. van Barneveld	22
• Voorst schrijft geschiedenis.....op de grensmaal	A.A. Vlietstra	24
• Met de pen door Voorst.....	J. Lubberts, A. van der Goot-van Eck	26
• Het kievitsei van Frits Wijnbergen	Jan Siero en redactie Kroniek	27
• Uitnodiging ledenvergadering 28 april 2016	bestuur OKV	29
• Jaarverslag 2015	J. Homan	30
• Financieel overzicht 2015 en begroting 2016.....	W. Wassink	32

Aan deze Kroniek werkten verder mee: F.C. Nelis (als corrector) en W. Wassink (omslag en verzendstickers) en de redactie bestaande uit G. Groenewold, A. Vlietstra en I. van der Vegte - van Asselt

Afbeeldingen: OKV archief, tenzij anders vermeld

LET OP: Uiterste datum inleveren kopij nummer 2016 - 2: 3 mei 2016

via kroniek@OKVvoorst.nl

LEGE CARTRIDGES SPAREN VOOR DE OKV

In de studieruimte van de OKV staan dozen voor de inzameling van lege cartridges van uw printer. Door uw cartridges bij ons in te leveren helpt u onze vereniging aan extra inkomsten, die met alle activiteiten die we ontplooiën in ons jubileumjaar zeer welkom zijn. U bent tijdens de openingstijden van onze studieruimte hartelijk welkom om cartridges in te leveren.

Giften en Schenkingen

De Oudheidkundige Kring Voorst is een Algemeen Nut Beogende Instelling, een zogenaamde ANBI. Met een schenking aan OKV steunt u niet alleen onze vereniging, maar kunt u ook profiteren van een belastingvoordeel. Dat voordeel is zowel van toepassing bij een eenmalige gift als bij een periodieke schenking. Via het mailadres penningmeester@okvvoorst.nl kunt u een onderhandse verklaring voor periodieke schenking ontvangen.

Doe mee met de actie van JUMBO - Binnendijk en verzamel zoveel mogelijk punten voor de OKV

Hallo JUMBO
Twello, Duistervoordseweg 11 **Binnendijk**

Van de bestuurstafel

Bert van de Zedde

Als wij om ons heen kijken krijgen wij niet de indruk dat het winter is. Sneeuw en ijs ontbreken en planten hebben alweer de neiging te beginnen aan de nieuwe voorjaarsperiode. Kortom tijd om vooruit te kijken en na te denken over de vraag wat de komende lente en het komende jaar voor onze vereniging in petto hebben.

Het jaar 2015 mochten wij afsluiten met een bijzonder gevoel van trots, omdat zoveel vrijwilligers een bijdrage leverden aan ons jubileumjaar met veel activiteiten. Er kwamen veel positieve reacties vanuit de gemeenschap over de verscheidenheid aan activiteiten. *Er waren wandeltochten, waaronder die naar de bron van de Fliert. Kwam Napoleon nu wel of niet via de Keizersweg in de gemeente Voorst? Ook de zoektocht langs oorspronkelijke herbergen werd goed bezocht. De prachtige Vissertentoonstelling in Nijbroek met regionale uitstraling en de goed ingerichte tentoonstelling in de doorrijshuur in Gietelo van landgoed De Poll tijdens de Open Monumentendag, maar ook de kwartaal-lezingen kregen veel aandacht.*

De keuze voor een kleurrijke Kroniek heeft bijgedragen aan een frisse en actieve uitstraling met prachtige verhalen samengesteld door een enthousiaste redactie. De door het jaar heen gevoerde actie voor meer leden heeft bijgedragen aan voldoende aanwas om de opzeggingen in verband met overlijden, verhuizing enzovoort op te vangen. De gebruikte media-vormen voor in- en extern contact wijzigen snel en de daarvoor benodigde techniek is op dit moment voldoende om aan vragen

vanuit leden en markt te voldoen. Er zijn in de afgelopen maanden nieuwe werkplekken gecreëerd om het toenemend aantal vrijwilligers en apparatuur een 'eigen' plek te geven. Technisch zijn wij op orde, maar wensen blijven en dat vinden we terug in onze financiële doelstellingen. Het jaar 2015 sluiten wij af met een tekort, maar dat zal verder worden toegelicht op de komende ledenvergadering 28 april 2016. Nu wij alweer ruim twee maanden onderweg zijn in 2016, constateert het bestuur dat het opnieuw een uitdagend jaar gaat worden. Wij zouden graag gaan samenwerken met de Stichting Houtzagerij Wilpsche Dijk en de daar gevestigde klompenmaker Roessink. Wij hopen hier in de loop van 2016 meer helderheid over te kunnen geven.

Ook zoeken wij naar vormen van ondersteuning van het geplande infocentrum 'Huis Sonneberg' op landgoed De Poll. Dit hopen wij samen te doen met Voorster Belang, maar ook waar mogelijk met de actieve werkgroep De Nijenbeek. Zij hebben in de afgelopen jaren op deelterreinen gebruik gemaakt van onze archieven. Ook het bestuur van onze vereniging gaat vrijwel zeker dit jaar wijzigen. Het blijft een zoektocht naar kandidaten. Onze Kroniek blijft -zo heeft het bestuur besloten- dit jaar in kleur uitkomen en daar zijn wij bijzonder blij mee. Wel is afgesproken dat er maximaal 36 pagina's per uitgave zijn toegestaan in verband met de te maken kosten.

Waar op dit moment onze grootste zorg naar uit gaat is de huidige accommodatie.

Wij staan aan de vooravond van herijking van het aflopende huurcontract met 'Ijs-seldal Wonen'. Wij verwachten wijzigingen in de huidige verdeling van werkruimten door een mogelijk vertrek van Stichting Vluchtelingwerk Voorst uit het pand. Hoe dat verder opgevangen gaat worden is op het moment van schrijven onduidelijk. In de komende maanden zal dit helder worden en wij richten ons als bestuur op de komende ledenvergadering in april om u verder te informeren. Ook zoeken wij naar wegen om naast onze lidmaatschapsgelden andere bronnen van inkomsten aan te boren. Een van de eerste acties zal de Jumbo Binnendijk actie worden.

Bij iedere € 10 boodschappen ontvangt u een voucher om de OKV te voorzien van een geldbedrag. Meedoen is simpel en levert ons geld op. Ook uw lege cartridges en inktpatronen kunnen helpen om onze kas te spekken; lever die bij ons in en wij zien kleine bedragen bijgeschreven worden op onze rekening. Gelukkig heeft tot op heden slechts een beperkt aantal leden het lidmaatschap opgezegd na de uitgevoerde incasso van ledengelden 2016. De begroting 2016 is scherp taakstellend voor allen binnen de vereniging om te voorkomen dat wij een tweede jaar op rij negatief afsluiten. De geplande afschrijvingen op bestaande apparatuur zullen nopen tot zuinigheid, maar ook hopen wij te komen tot investering in

een nieuw kopieerapparaat met voldoende capaciteit. Uitdaging genoeg!

Sinds onze vorige nummer kunnen we de volgende nieuwe leden verwelkomen: de heer B. Janssen, Voorst; de heer en mevrouw Overmars, De Vecht; de heer en mevrouw Krijgsveld, Voorst; de heer en mevrouw E. Booij, Twello; Mevr. J. Roeterdink, Twello; de heer en mevrouw Van der Waal, Terwolde; de heer M.H.A. Bloem, Lochem; de heer H.J.G. Leenen, Twello; mevrouw Plette, Steenenkamer.

Allen van harte welkom bij de OKV!!

Spek de kas van je club!

**Spaar zoveel mogelijk punten bij Jumbo!
Hoe meer punten, hoe hoger het geldbedrag**

**De OKV wil sparen voor een nieuw
kopieerapparaat**

**Bij iedere besteding van € 10,- ontvangt
u een waardebon van 1 punt**

**Scan zoveel mogelijk punten
bij de 'Spek de kas van je club scanzuil'
voor de OKV**

**Laat iedereen die je kent voor jou sparen,
dan gaat het lekker snel!**

Hallo JUMBO

Jumbo Boreel, Deventer, Boreelplein 4
Jumbo Edin Dijkman, Deventer, Constantijn Huygenstraat 2
Jumbo Binnendijk, Twello, Duistervoordseweg 11
Jumbo Hans Kok, Colmschate, Flora 2

Agenda

Jan Groenberg

De Algemene Leden Vergadering zal plaatsvinden op donderdag 28 april 2016 bij Brasserie Korderijnk, Stationsstraat 31 te Twello, aanvang 20.00 uur.

In tegenstelling tot andere jaren zal dit jaar eerst de lezing worden gehouden en daarna de vergadering. Dit op verzoek van de lezinggever.

Zie ook de agenda op blz. 29. De lezing wordt gehouden door Rien Mouw met als onderwerp "Zwerven over de Veluwe".

Door middel van een professioneel digitaal klankbeeld maakt u samen met Rien Mouw een onvergetelijke tocht over de Veluwe. Tijdens de presentatie heeft u geen last van storende donkerpauzes maar vloeien de beelden langzaam in elkaar over, waardoor u vaak twee beelden tegelijk ziet die prachtig in elkaar overlopen.

De vertelling van Rien Mouw is boeiend van begin tot eind. Hij heeft een echte "vertelstem". U kunt zijn prachtige en vaak spannende verhaal dan ook moeiteloos volgen.

Het diaklankbeeld is zeer afwisselend. Alle jaargetijden komen voorbij.

Winter, met o.a. dieren in een besneeuwd bos en kruiend ijs langs de Randmeren.

Lente, met prachtige landschappen, bloemen en jong wild. Herfst, met een spannend verhaal over de edelhertenbrons, compleet met beelden en geluiden van burlende en vechtende herten.

Een absoluut hoogtepunt van de presentatie is een bezoek aan een aantal, nog op een bijzondere manier levende, oude Veluwenaren.

Rien Mouw maakt u deelgenoot van hun leven zonder deze mensen bespottelijk te maken. Hij komt veel bij hen over de vloer en heeft grote bewondering voor hun levenswijze. Hij maakt er vaak heel bijzondere dingen mee.

Kapsalon Koolman

Tel. 0571 - 271423 - Stationsstraat 1
7391 EG Twello

meer dan 225 jaar

Kroniekpost

redactie

Correctie en aanvulling

In Kroniek 2015 nummer 2 stond een artikel waarvan een interview de basis was: *Joop Bessels: "Het goede van het oude geeft leven aan het nieuwe"*.

We kregen verschillende leuke reacties op dat interview, maar ook kritiek. De heer B. Harmsen liet ons weten dat hij het storend vond dat in het artikel stond vermeld dat hij via een Melkertbaan de opdracht had gekregen om te werken aan een inventarisatie van de monumenten in de gemeente Voorst. Deze reactie van de heer Harmsen was terecht en de redactie heeft hem in een persoonlijk gesprek in november excuses aangeboden voor de onachtzaamheid van de redactie. Verder was er een aantal namen verkeerd gespeld, zoals die van de gemeentelijke adviseur de heer Rijndorp en die van burgemeester Zevenbergen.

Ook vroeg de heer Harmsen zich af welk archief van de OKV er zou zijn overgedragen aan de gemeente. Hem was daar niets van bekend. Bij navraag bij de heer Bessels bleek dat hij het hier had over de inventarisaties door een werkgroep van de OKV, die in de zeventiger jaren op zaterdagen in de gemeente rondtrok om boerderijen en beeldbepalende gebouwen te inventariseren. De redactie heeft inmiddels contact met een andere vrijwilliger die hier bij betrokken was en nu toezegde hier iets over op papier te zetten. De heer Niemeijer merkte nog op dat de heer Bessels begin 1990 stopte als penningmeester. In Kroniekpost van 2015 nr. 3 meldde Ineke van der Vegte al dat zij per abuis de schoonvader van Joop Bessels, Evert Kloosterboer als zwager had aangemerkt.

Bedankt

Joke Kraaijenzank-Burgers, die jarenlang met veel plezier op woensdag vrijwilligerswerk heeft gedaan, moest daarmee in verband met de thuissituatie jammer genoeg stoppen.

Joke, hartelijk bedankt voor jouw inzet voor de OKV.

Voorouderdag in Gorssel

Op zaterdag 4 juni 2016 organiseert de werkgroep genealogie van de historische vereniging "De Elf Marken" te Gorssel haar 22^e genealogische dag. Deze wordt gehouden in zaal De Brink (naast NH kerk) aan de Hoofdstraat 27 te Gorssel. U bent welkom van 10.00 uur tot ongeveer 16.00 uur. Vele standhouders zullen van de partij zijn, oude bekenden en ook nieuwe gezichten zullen dit jaar weer hun opwachting maken.

Zoals gewoonlijk staat ook dit jaar weer een familie centraal, dit jaar de familie Ribbink.

STAMBOOM

FAMILIE RIBBINK

Meer informatie vindt u op www.deelfmarken.nl

Fietstochten van 'Fietsgilde Apeldoorn'

Al jarenlang organiseert 'Fietsgilde Apeldoorn' mooie tochten; op 3 mei is de eerste tocht. Die gaat door de IJsselvallei in voorjaarsstemming. Daarna volgt er iedere week een andere tocht tot en met de derde week van oktober.

Het zijn allemaal ontspannen recreatieve fietstochten, meestal dagtochten en soms middagtochten. De ene keer rijden ze door de IJsselvallei, komen daar langs de dorpen of kijken naar de hoogwatergeulen in aanleg. Een andere keer brengen ze een bezoek aan de witte pauwen op landgoed Staverden of gaan ze naar de bloeiende heidevelden tussen Epe en Heerde.

Projectplannen Stichting IJsselhoeven
De projectgroep Rood heeft namens Stichting IJsselhoeven drie projectplannen ingediend voor een bijdrage in het kader van de subsidieregeling 'Het Verhaal van Overijssel':

- *Riet vroeger en nu*
- *De luiken open!*
- *Nieuwe toekomst voor oude erven*

Kijk voor de inhoud van de projectplannen op de website van st. IJsselhoeven.

Op deze gezellige fietstochten bent u onbezorgd een leuk dagje uit. De gidsen weten de weg en vertellen onderweg allerhande wetenswaardigheden. Het tempo is rustig, zodat u voldoende gelegenheid heeft om de omgeving in u op te nemen of een praatje aan te knopen. Er zijn regelmatig pauzes voor koffie, lunch en thee. Rond vier uur komt u na een plezierige dag weer terug op het vertrekpunt. Deelname staat open voor iedereen tegen betaling van € 2,50. Eten en drinken voor onderweg dient u zelf mee te nemen. Rijders op een elektrische fiets zijn van harte welkom. De routes zijn niet geschikt om met een scootmobiel te rijden. Kijk op de website www.fietsgilde-apeldoorn.nl voor het volledige programma en alle informatie over de tochten.

Oproep voor verhalen over IJsselhoeven in de Tweede Wereldoorlog
De Stichting IJsselhoeven zoekt verhalen over IJsselhoeven gedurende de Tweede Wereldoorlog.

Ook tips over mensen die iets te vertellen hebben over wat er zich in die periode op of rondom boerderijen afspeelde. Men hoeft die verhalen niet zelf op te schrijven (mag wel natuurlijk), Stichting IJsselhoeven wil dat ook voor u doen. Alle informatie over dit onderwerp is van harte welkom. Als het lukt, gaat IJsselhoeven de verhalen vervolgens bundelen in een boekwerkje. Suggesties kunt u mailen naar: irenetijs@ijsselhoeven.nl.

Wij ontvangen

Via Wim Wassink is binnengekomen **DVD Slot Nijenbeek 22-12-2015** van Omroep Gld (TV Gelderland)

Alfred Birnie gaf ons foto's van de familie Birnie (Hunderen).

De volgende boeken kregen we van de heer **H. Ligtle**: 'De geschiedenis van dorpsheerberg De (Bonte) Beer in Voorst'; 'Uit de historie van Voorst'; 'Twello in oude ansichten' en 'De Wilpermolen'.

Van ons lid en oud vrijwilliger **mevrouw Koller-Kedde** heeft de OKV-bibliotheek ter gelegenheid van ons jubileum de serie "Wandelingen door Nederland" van ds. J. Craandijk gekregen.

Verder ontvingen wij van onze zustervereniging "De Broeklanden" in Oldebroek t.g.v. haar 25 jarig bestaan het boek "Oldebroek in en rond de twintigste eeuw".

Onlangs werd een begin gemaakt met het archiveren van een gift van **mevrouw Hartgers**. Haar man, **architect Co Hartgers**, overleden 2011, maakte veel foto's en dia's en hield voor de OKV een lezing met dia's over 'Twello vroeger en noe'

Die lezing met beschrijving en dia's is nu in het bezit van de OKV, evenals talrijke foto's van (verbouwde) huizen, dia's, ansichten en bouwtekeningen zoals bijvoorbeeld van het Stationskoffiehuis in Twello met de originele aanvragen enz.

Onder deze foto uit het archief van Co Hartgers stond geschreven: Voorhorst te Voorst, 1961.

Niemand bij de OKV kent dit boerderijtje. Welke lezer herkent het?
Mail naar: info@OKVvoorst.nl

Van onze zusterverenigingen

Gerard Vrieling

"Uut 't Oldebroeck" jrg.36-nr. 1

Een uitgebreid artikel over de in Nijbroek gehouden tentoonstelling van de amateurschilder Peter Visser.

Dit ook als voorbereiding voor een in Epe, Heerde en Twello te houden tentoonstelling van deze schilder in 2016

"Arent thoe Boecop", Elburg nr. 102

Dit is een speciale uitgave geheel gewijd aan de tijd van de WO I in Elburg.

Doordat in 2014 de eerste Wereldoorlog in de belangstelling kwam, heeft men in het

najaar van 2014 een praktische opdracht voor het vak geschiedenis voor VWO-5 aan dit gegeven gekoppeld.

De leerlingen hebben in groepjes van vier à vijf elk jaar van de oorlog onder de loep genomen, zowel internationaal, nationaal als lokaal. Al met al is het een zeer interessant boekje geworden.

Enkele leerlingen hebben achteraf hun commentaar gegeven over deze opdracht en waren vol lof. Ze vonden het zeer verhelderend om met de verschillende archieven te werken en niet alleen met de computer.

'Van Vleeschhouters en Spekslagers'

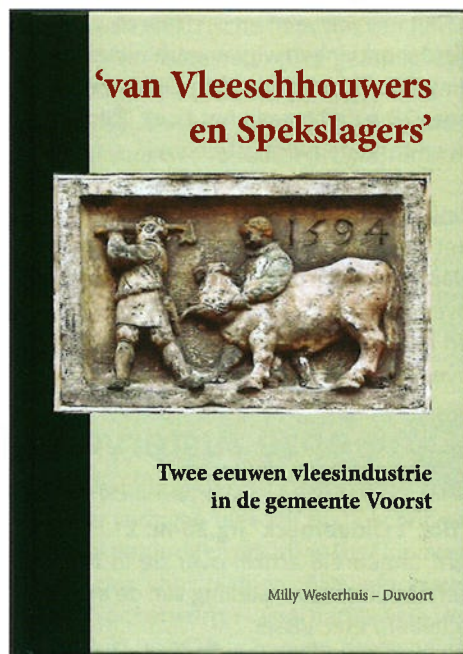
Milly Westerhuis-Duvoort

'Van Vleeschhouters en Spekslagers' Twee eeuwen vleesindustrie in de gemeente Voorst' is de titel van mijn recent uitgekomen boek over de industriële geschiedenis binnen de gemeente Voorst. Een onderwerp dat in oorsprong ver buiten mijn belevingswereld lag, maar omdat het om historie ging, al gauw mijn belangstelling en nieuwsgierigheid wist te wekken.

De opmerking van Annemarie Geerts, archivaris van de gemeente Voorst: *'ik heb nog wel wat voor je te doen'* was de aanzet om mij in het niet alledaagse onderwerp van de vleesindustrie in de gemeente te verdiepen. Zonder enige kennis van zaken heb ik mij in de wereld van de slachterijen gestort, nog onkundig van wat me allemaal te wachten stond.

Mijn kennis ging niet verder dan de herinnering aan grote vrachtauto's, die zich met gillende varkens door het dorpshart van Twello boorden. Geluiden waar het dorp aan gewend was en ook geluiden die geaccepteerd werden, immers was het niet zo dat vele families generaties lang in de gemeente Voorst afhankelijk waren van de vleesindustrie? Deze industrie was meer dan een eeuw de grootste werkgever.

Het vak van slachter (niet te verwarren met slager, die een eigen slachterij had) werd veelal van vader op zoon doorgegeven. Al meteen vanaf de schoolbanken, vaak nog niet ouder dan 14 jaar, waren vele jongens voorbestemd om evenals hun vader mee de slachterij in te gaan, de gezinnen waren groot en er moest geld verdiend worden. Ze kregen een mes in de hand gedrukt en ze moesten hun ogen goed de kost geven. Over emoties daarbij werd niet gesproken.

Nu dan een boek over deze specifieke bedrijfstak, die teruggaat naar het einde van de 18^e eeuw, toen kleine keuterboertjes op de Veluwe voor eigen gebruik een varkentje vetmestten om te slachten en al snel begrepen dat een varkentje meer, ook wel winstgevend was. Zo ontstonden van lieverlede slachterijen waar de IJsselstreek in de regio bekend om is geworden.

Slachterij van Zendijk 1940-1950

In het midden van de vorige eeuw waren er rond Olst, Deventer en Twello, zo'n 20 tot 30 grotere en kleinere slachterijen en vleesverwerkende bedrijven actief. Het heeft met name Twello hierdoor op de kaart gezet.

Door de steeds grotere vraag naar vlees en vleesproducten, vooral na de oorlog, in zowel binnen als buitenland, groeide de industrie en werd vlees uit Twello geëxporteerd naar vele landen binnen Europa maar ook naar Afrika en Amerika, vooral de hammen en de Gelderse worst waren populair.

Hoe succesvol het aanvankelijk ook was, eind jaren 60 kwam de grote ommezwaai en zette de neergang zich in. De oorzaken waren divers.

Vooral de concurrentie, veeziekten, de steeds hogere eisen die de buitenlandse afnemers aan kwaliteit en hygiëne stelden,

de verouderde bedrijven die niet op tijd geïnvesteerd hadden, de overproductie en daardoor een prijzenslag, maar ook de opkomende markten in landen als Denemarken en Hongarije maakten dat de vleesindustrie in Nederland het heel moeilijk kreeg. Het ene na het andere faillissement was het gevolg en fusies hielpen niet meer.

In de gemeente Voorst zijn tien grote slachterijen, alle familiebedrijven, actief geweest. De oudste vermelding gaat terug naar de familie Lokin; er wordt melding gemaakt van een slachterij sinds 1796.

40 jaar later worden de slachterijen en vleesverwerkende bedrijven van IJsseldijk en Linthorst, bijna gelijktijdig, opgericht en 50 jaar daarna, aan het begin van de 20^e eeuw, gevolgd door de familie Van Spiegel. Deze laatste familie heeft de aanzet gegeven tot de grote slachterij aan

het spoor, die door de familie Zendijk groot geworden is en als laatste bij de inwoners van de gemeente bekend was onder de naam Coveco; later Dumeco. In het boek zijn alle vleesverwerkende bedrijven met hun geschiedenis, hun oprichters, hun opvolgers, hun specialisatie, hun bloei, maar ook hun neergang opgetekend. Belangrijk, omdat deze bedrijfstak van ongekend grote economische betekenis is geweest.

In een boek over de vleesindustrie mochten ook de slachthuizen, die de gemeente rijk is geweest met daaraan gekoppeld de keuringsdienst, niet ontbreken. Zij hebben hun eigen geschiedenis. Ooit zijn ze opgericht met het in werking treden van de Hinderwet. Deze wet was in het leven geroepen om een einde te maken aan de overlast van stank en lawaai, die vooral de huisslagers veroorzaakten, en tevens aan de slechte hygiënische omstandigheden. Het slachten moest voortaan centraal gebeuren, liefst ver weg van de dorps- of stadskern om de overlast in te dammen. De gemeente Voorst heeft drie slachthuizen gekend, in Twello, Klarenbeek en Posterink. Ook hun geschiedenis is in het boek te lezen.

De verhalen van oud-werknemers geven aan het boek een extra dimensie en de unieke foto's, ter beschikking gesteld door de Oudheidkundige Kring Voorst, evenals

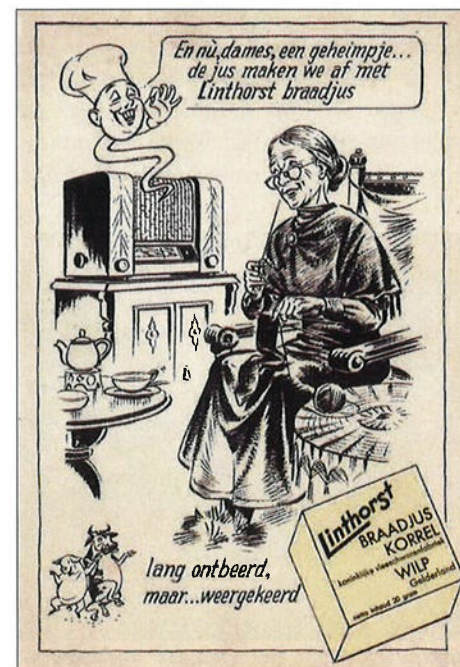
door de betrokken families, geven de geschiedenis een 'gezicht' en geven kleur aan het boek.

'Wolff Vlees Nederland', foto Henny Wolff

Geschiedenis wordt gemaakt door gebeurtenissen en mensen. In de vleesindustrie zijn het voornamelijk de families die aan de basis stonden van wat uit zou groeien tot bedrijven die in Europa een prominente plaats innamen. Het waren bedrijven waarvoor de aanduiding 'familiëdynastie' niet misstaat. Bedrijven die soms vijf generaties lang van vader op zoon overgingen en waarin veelal de gehele familie meewerkte, ook de dochters. Welke waren die families waaraan nu nog alleen de straatnaambordjes in het nieuwe Stationskwartier herinneren en vooral wie waren de ondernemers van het eerste uur?

De namen Zendijk, IJsseldijk, Linthorst, Van Spiegel, Van Leeuwen en Wolff, leven nog steeds voort in het geheugen van de Voorsternaren, maar namen als Lokin, Romijn, Buchele en Slegers zijn al minder bekend. De oorspronkelijke oprichters zijn

er niet meer, maar de nazaten nog wel! Voor de juiste beschrijving van de geschiedenis is het mij gelukt om alle nazaten in de directe lijn (oudste zoon of dochter) op te sporen; zij zijn voor mij belangrijke bronnen gebleken. Zo kregen de verschillende bedrijven door de verhalen over hun voorouders en de oude foto's - met enthousiasme van zolder gehaald - weer een gezicht. Met enige bescheidenheid meen ik, dat mede door dit fotomateriaal het boek een uniek document is geworden, waarmee de historie van dit roemrijke verleden van de gemeente Voorst voor het nageslacht vast ligt.

Een opmerking van een van de nazaten: **'opa zou het van bovenaf prachtig gevonden hebben dat hij en zijn bedrijf weer in de belangstelling staan en dat het doorgegeven wordt'**

Voor al deze laatste woorden raken het doel van het schrijven van dit boek.

Het boek is nog in beperkte oplage verkrijgbaar bij boekhandel Oonk in Twello

'reclame teksten: coll. H. van Overbeek'

Voorst, bakermat van.....

.....de genealogische vereniging 'Veluwse Geslachten'

Anton C. Zeven, erevoorzitter van 'Veluwse Geslachten'.

Onderstaande zijn mijn herinneringen aan het ontstaan van 'Veluwse Geslachten'. Mede oprichters zullen weer andere herinneringen hebben.

Wat was de oorzaak van het ontstaan van 'Veluwse Geslachten'? In 1951 ontmoette ik als 18-jarige student in Wageningen een leuk meisje met de achternaam Hissink. Al gauw hoorde ik dat deze naam afkomstig was van een aloude boerderij in Voorst. Deze boerderij staat op kaarten wel vermeld als Groot-Hissink te Appen. Een jaar eerder was ik door het genealogievirus geïnfecteerd en was het logisch dat ik eerst de Groninger veenkoloniale

familie Seven-Zeven-Zeeven uitzocht. Later trouwden dat meisje met de naam Hissink en ik. Gelukkig konden wij samen aanwezig zijn op de bijeenkomst te Barneveld, waar 'Veluwse Geslachten 1975-2015' werd gevierd.

Na onze terugkomst uit Nigeria, waar we vijf jaar hebben gewoond, kwam de genealogie weer opdagen. En vanuit Wageningen was het gemakkelijker de familie Hissink in het Gelders Archief te Arnhem uit te

zoeken, dan mijn familie in Groningen. Tijdens het onderzoek ontmoette ik Tijs van den Brink, een geboren Veluwnaar, die ook belangstelling had voor families uit Voorst. Tijs opperde dat we wellicht in een 'werkgroep Voorster families' met anderen konden samenwerken. Ook bleek Evert de Jonge (zijn familie komt ook uit de Groninger veenkoloniën!), belangstelling te hebben voor families uit Voorst en samen besloten we de *Werkgroep Voorster families* op te richten.

Maar nu deed zich een probleem voor, namelijk: waar ligt de geografische grens van ons gebied? Immers Voorster families waren en zijn verwant aan families in de omgeving. Daarom werd het in gedachte de *Werkgroep Oost-Veluwse Geslachten*. Maar waar leg je de grens van Oost-Veluwe; welke geslachten zijn Oost-Veluws? En zo werd het de gehele Veluwe. Dit gebied was af te bakenen door de Zuiderzee/ het IJsselmeer, de IJssel, de Rijn en de Gelderse Vallei. Natuurlijk moest er ook een tijdschrift komen. Voor de vereniging en voor haar tijdschrift werd een duidelijke naam gekozen: 'Veluwse Geslachten'.

Door de herkenbaarheid van het gebied, het beschikbaar komen van door leden getranscribeerde DTB-boeken en opgestelde genealogieën, door een laagdrempelige tijdschrift, door drie bijeenkomsten per jaar en door het enthousiasme van de leden groeide de vereniging snel. Op een bepaald moment waren we -met bijna 1000 leden- in grootte de derde genealogische vereniging in Nederland. Tegen de grootte van het Centraal Bureau voor Genealogie en die van de Nederlandse Vereniging voor Genealogie konden wij niet op. Gezien

beide instellingen geheel Nederland onder hun hoede hebben en 'Veluwse Geslachten' een deel van een provincie Gelderland, sloeg 'Veluwse Geslachten' een goed figuur.

Intussen is de vereniging 40 jaar sprankelend en springlevend oud en dankzij nieuwe bestuursleden, die zorgden en zorgen dat de vereniging de moderne digitale middelen gebruikt, blijft de vereniging bij de tijd en daardoor aantrekkelijk voor haar leden. Het is en blijft een prachtige vereniging met een krachtig bestuur en vele actieve leden.

Tot slot nog iets. Zoals ik al schreef, kwam ik dankzij mijn vrouw Nineke Hissink in Voorst terecht. Het bleek dat haar oud-oom vanuit Berlijn vòòr 1940 al genealogisch onderzoek had laten doen. Door de Tweede Wereldoorlog en zijn overlijden kon geen Genealogie Hissink verschijnen. Ik heb jaren geleden al zijn gegevens ontvangen en samengevat in '*Hissink, een genealogie in wording*', met de bedoeling een tweede uitgewerkte stamboom met alles erop en eraan samen te stellen. Het is er niet van gekomen. Misschien dat u zich afvraagt: waarom niet. De reden is dat er in Nederland vijf erven Hissink zijn, waarvan families Hissink afkomstig zijn. Ook aan het erf Hissink in Voorst ontleen verschillende families Hissink hun naam. Kortom er zijn vele verwante en vermoedelijk nog meer onverwante personen Hissink. Misschien had een Werkgroep Hissink-families orde op zaken kunnen stellen. Maar door mijn aandacht voor de geschiedenis van Wageningen en heraldiek met was- en lakzegelkunde van Veluwse families, besloot ik dat eigenlijk één Hissink, mijn liefhebbende echtgenote, 'voldoende was'.

Boerderij Groot Hissink aan de Watergatstraat in Appen

Gevelstenen, muurankers en uithangtekens (9)

Jachthuisje

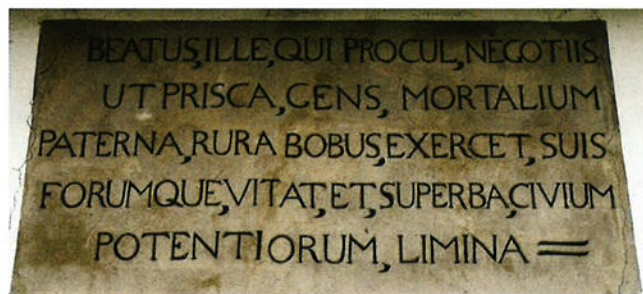
Ed Stol (tekst) en Corrie Stol-Wouters (foto's)

Dit karakteristiek gebouwde jachthuisje op het landgoed de Lathmer, aan de Molendreef 50 te Wilp is een gemeentelijk monument en ter plaatse beter bekend als 'de Engelse hut'. Het stamt uit de vroege 19^e eeuw en behoorde tot het kasteel de Lathmer dat in 1909 is afgebrand en vervangen door het huidige kasteel met zijn 52 muurankers (vier verschillende soorten).

Het eenvoudige jachthuisje heeft een meerzijdig dak, gedekt met riet. Het is gebouwd in een periode waarin natuur en buitenleven werden geïdealiseerd, hetgeen met name tot uiting komt in de tekst boven de ingang. Het is maar een klein huisje, maar het heeft wel drie gevelstenen.

Boven de deur bevindt zich een schriftsteen met een aan Horatius ontleende tekst die als volgt luidt: "Beatus, Ille Procul, Negotiis / ut Prisca, Gens, Mortalium / Paterna, Rura Bobus, Exercet, suis / Forumque, vitat, et, superba, Civium / Potentiorum, Limina". Vertaald: Gelukkig hij die zich verre houdt van handel, die zoals zijn voorvaders zijn land bewerkt met zijn ossen en die weg blijft van de markt (= handelsvloer, beurs, geldzaken, rechtspraak, politiek) en van de protserige huizen van op macht beluste burgers (zijnde géén boeren).

De tweede schriftsteen is afkomstig van de familie Van Broeckhuizen-van Lynden en draagt de tekst: "W:H: van Broeckhuizen en M:J: van Lynden Hr en Vr tot Lathmer". De derde steen, linksonder, heeft de tekst: "Lucas Willem van Broeckhuizen land commandeur Anno Fecit 1745".

Wie was nu die familie van Broeckhuizen? In het in 2016/2017 te verschijnen boek *Gevelstenen en muurankers in de gemeente Voorst* zijn over de familie Van Broeckhuizen-van Lynden meer gegevens op de bijbehorende CD vermeld. Om alvast een tipje van de sluier op te lichten: de familie Van Broeckhuizen is van geboorte afkomstig van het Huis Wilp (het niet meer bestaande Huis Sonnenberg) waar op 26 januari 1745 ook jonkheer, Willem Herman van Broeckhuizen, de latere baron, is geboren. Hij was de zoon van Lucas Willem van Broeckhuizen.

Van de familie Van Broeckhuizen-van Lynden is een gepolychromeerd alliantiewapen aangebracht aan de korenmolen in Posterenk.

Doorn & Van der Haar Computers

www.doornvanderhaar.nl

Vestiging Vaassen

Wilhelminaweg 3

8171 EJ Vaassen

0578 - 57 58 56

Verkoop - Reparatie - Websites

info@doornvanderhaar.nl

Vestiging Twello

H.W. Iordensweg 32A

7391 KB Twello

0571 - 29 80 80

Cloud - Onderhoud - Netwerken

De Veluwe boerderij, begin 20^e eeuw

"Een lappendeken van kleur!"

Bewerkt door Ineke van der Vegte - van Asselt

Herinneringen, aangereikt door de heer R. (Roelof) ten Voorde, aan zijn leven op de boerderij aan de Woudweg in Teuge, waar hij in 1940 is geboren. Ook vertelt hij over de periode daarvoor, die van zijn vader A. (Albert) ten Voorde.

Begin vorige eeuw waren de meeste Veluwe boerderijen een gemengd bedrijf. Het waren kleine boerenbedrijven, ze waren niet allemaal hetzelfde. De meeste boeren hadden weiland, bedreven akkerbouw, hadden een boomgaard en een tuin voor de teelt van groentes en fruit.

De boeren op de Veluwe boerderijen hadden in die tijd niet meer dan tien stuks melkvee en tien tot vijftien varkens en een flink aantal kippen. Het was een kleinschalig bedrijf zoals we dat nu noemen. Het leven op de boerderij betekende hard werken, al het werk was zo arbeidsintensief. De boerin hielp vooral ook bij het oogsten, de kinderen deden ook vrolijk mee. De kinderen hadden drie dagen aardappelvakantie in september om te helpen bij het aardappels rooien.

De boerderij van de familie Ten Voorde was ca. 4 ha groot en bestond uit ongeveer 1,3 ha landbouwgrond, 1,2 ha weiland, 1 ha fruitbomen en 0,7 ha tuinbouwgrond.

Er werd rogge, haver en gerst verbouwd en voederbieten, niet te verwarren met suikerbieten, voor het vee, als voer voor de winter.

Drie soorten aardappelen werden verbouwd, de vroege aardappelen, de late bewaaraardappelen voor consumptie en aardappelen voor het vee.

De boer kon de aardappelen maar één keer in de drie jaar op een stuk grond verbouwen. Elk jaar op hetzelfde perceel verbouwen zou aardappelziekte kunnen veroorzaken.

De aardappelen voor het vee werden gekookt in een grote fornuispot van ca 300 liter. In de oorlog werd de fornuispot ook gebruikt om uit de voederbieten suiker en vooral stroop te koken voor de mensen.

Het graan werd met de hand gemaaid met een "zicht". (Een zicht is een landbouwwerktuig voor het maaien van graan dat het midden houdt tussen een zeis en een sikkel). Met een soort pikhaak die men in de linkerhand hield bij het maaien, werd het bij elkaar gehaald. De garven (bossen) werden achter de maaier neergelegd en meestal door de jeugd opgebonden met een band van hetzelfde stro.

Vier of zes garven werden bij elkaar aan schoven op het land gezet om verder te drogen. Als ze droog waren, werden ze in de zaadberg bewaard. Aan de Lochemsestraat in Teuge staat nog zo'n hooiberg. [afbeelding + afb. schoven]

Het graan moest op tijd worden geoogst, want rond 10 augustus moesten de knollen gezaaid zijn. De knollen dienden als veevoer naast de voederbieten en het hooi. Direct als het vee op stal ging in het najaar tot ongeveer half januari, werden er knollen gevoerd. De zeven kinderen van de familie Ten Voorde hielpen al jong mee met het oogsten.

Het graan werd half oktober met een dorsmachine en met behulp van burens, vaak 5 tot 8 mensen, gedorst. Zo trokken groepen burens rond in die tijd, van de ene naar de andere boer om het graan te dorsen. Het duurde wel 4 tot 6 uur om met een kleine dorsmachine 1 ha graan te verwerken.

De voederbieten werden gezaaid en daarna

Melkfabriek Mariëndaal in Apeldoorn

werden de plantjes met de hand uitgedund zodat de verdeling in de rijen goede groeimogelijkheden gaf aan de overige voederbieten. De akker moest daarna zeker twee keer geschoffeld worden om het onkruid te verwijderen. In die tijd gebruikte men nog geen onkruidbestrijdingsmiddelen. De voederbieten werden met de hand geoogst. Het loof werd getopt en was dan direct voer voor het vee. De voederbieten werden op wagens en zelfs op kruiwagens vervoerd naar de directe omgeving van de boerderij om daar ingekuild te worden.

De veestapel bestond uit vijf of zes melkkoeien. Vaak waren die koeien op de boerderij geboren en gehouden als kalveren en pinken. Vaarzen (koeien die voor de eerste keer kalven) werden soms ook gehouden. Het zusje van de heer Ten Voorde speelde vroeger schooltje met de koeien. Het leek alsof ze goed luisterden naar wat zij zei!

De melk werd dagelijks opgehaald. In de zomer, tijdens de hondsdagen van 20 juli tot 20 augustus, zelfs twee keer per dag. Dit om bederf te voorkomen, er waren immers nog geen koelmogelijkheden. De melk werd vervoerd in melkbussen van ongeveer 30 liter. Een collega boer haalde de melk op en bracht die naar de melkfabriek in Apeldoorn "Mariëndaal", of in Terwolde naar "De Boerenstand".

Uitladen melkbussen bij melkfabriek Terwolde

De meeste kleine boeren hadden tien tot twintig varkens. De biggen werden meestal niet door de boer zelf gehouden want de zeugen moesten rust krijgen. Maar er waren ook boeren die alleen biggen hielden. De biggen werden gefokt voor de vleesproductie. Biggen werden gekocht bij een biggenfokker in de buurt.

Er zaten tien biggen in een hok, als ze groter werden zaten er nog maar vier biggen bij elkaar. Ze werden verkocht aan een slachterij in Apeldoorn. Jaarlijks werd één varken geslacht voor eigen consumptie. De keurmeester kwam langs om de kwaliteit te keuren, als het goed was, mocht het geslachte varken verwerkt worden. De balkenbrij die men dan ook maakte was een traktatie! De boerin die beste balkenbrij maakte kon er zelfs een prijs mee winnen!

Op de boerderij stonden twee kippen-hokken met elk ongeveer honderd kippen. De eieren werden 2 tot 3 keer per dag met de hand geraapt en in grote kisten gelegd waar er driehonderd in pasten. Eén keer per week werden ze naar de eierverzamelaar gebracht.

Alle kippen waren scharrelkippen en scharrelden rond in de 150 m² grote ren. Ze mochten niet loslopen op het erf of in de boomgaard. Het schoonmaken van de eieren voordat ze de kist ingingen, betekende veel handwerk. Het ophokken was nog niet uitgevonden.

De eieren werden eerst door de kippen zelf uitgebroed, maar dit werd later door broedmachines gedaan.

Ongeveer eens in de anderhalf jaar werden de kippen geslacht voor de verkoop en werden er weer kuikens gefokt. De slachtkippen werden verkocht aan klanten in Apeldoorn.

De meeste boerderijen hadden een paar fruitbomen. Dat was fruit voor eigen consumptie: appels, stoof- en handperen en pruimen.

De familie Ten Voorde had net als enkele andere boerderijen, een grotere boomgaard. Daar stonden wel twaalf soorten appels, acht variëteiten hand- en stoofperen, acht verschillende pruimen! Morellen werden ook gekweekt, een vroegrijpe en een laatrijpe variëteit. Zo spreidde men het werk en de productie. Dat was ook van belang voor de verkoop van het fruit.

Het snoeien van de fruitbomen gebeurde laat in de herfst of aan het begin van de winter. Het snoeihout van de bomen werd voornamelijk voor het stoken gebruikt.

Er werd ook veel geënt. Nieuwe variëteiten werden op oude takken geënt en zo ontstonden nieuwe soorten en was er afwisseling in het assortiment.

Tijdens de grote crisis in de dertiger jaren van de vorige eeuw werden fruit en zelf verbouwde groente bij klanten in Apeldoorn afgeleverd. De eerste vergunning daarvoor werd in 1934 verleend.

Op de boerderij werd ook veel klein fruit gekweekt zoals aardbeien, frambozen, bramen, bessen (rode, witte en zwarte) en kruisbessen. Wilde bramen werden in de sloot langs het spoor geplukt en verkocht aan klanten in Apeldoorn. Deze vruchten werden vaak geweekt of tot jam verwerkt door de vrouwen thuis.

Bij de boerderij was ook een kleine druivenkas met twee druivenrassen, de Alicante en de Frankenthaler. De jaarlijkse opbrengst was ongeveer 40 kilo.

Er werden ook netmeloenen en suikermeloenen geteeld.

Deze kas van ongeveer 30 m² werd ook gebruikt voor het voorkiemen van zaden en het kweken en uitplanten van kleine plantjes.

Daarnaast waren er nog bakken met platglas. Het glas werd plat op de bakken gelegd. Het werd "koude bak" genoemd omdat er geen kunstmatige verwarming bij werd gebruikt. Men kon daardoor vroeg verschillende soorten en verschillende variëteiten voorkweken en uitplanten. De oogsttijd werd daarmee gespreid. Dat was ook belangrijk omdat de aanvoer naar de klanten veel meer seizoengebonden was dan nu.

Zo was er een periode dat er sla, spinazie en boontjes beschikbaar waren.

Vanaf maart/april tot oktober/ november was er steeds aanvoer van verse groentes. In het voorjaar was er dan winterspinazie en het seizoen eindigde met koolsoorten en winterwortels. Op ongeveer 30 m² werd witlof geteeld, meestal op onverwarmde grond, maar ook wel op paardenmest. Dat broeide goed en verwarmde de grond.

Men had een zeer grote verscheidenheid aan gewassen in de tuin. Hedendaagse soorten zoals ijsbergsla en broccoli bestonden nog niet; oude gewassen zoals

stokslabonen zie je nu bijna niet meer.

Grotere boeren of de boeren die al wat opgroeiende zonen hadden, waren vaak ook paardenbezitters. Verschillende van deze zonen werkten zelfs in de buurt van Bunschoten en Spakenburg. Zij werkten voor kleine boeren die zelf geen paard hadden. Ze hielpen met paard en wagen bij het binnenhalen van graan en hooi, ploegden en bewerkten het land met de eg. Zodra er grasmaaimachines beschikbaar kwamen, werden de paarden ook daarbij gebruikt als trekdier.

Het hooi werd op het land gedroogd. Als het weer dreigend werd en men onweer verwachtte werd het hooi op stapels, op "oppers" gezet.

Het hooi werd los op hoge wagens naar de hooizolder van de boerderij gebracht en daar hoog opgetast. Vooral bij warm weer was dat zeer zwaar werk voor de jongens. Tegenwoordig wordt het hooi direct op het land in balen geperst en vervoerd naar de boerderij.

Kunstmest raakte pas in de twintiger jaren in gebruik.

De specifieke kunst van het veredelen van gewassen en variëteiten ontwikkelde zich pas goed na 1945. Tot die tijd gebruikte men de kennis van voorvaderen en wisselde

De familie Ten Voorde voor hun boerderij.

De hooiberg en buurman met paard en wagen

Op het erf van de familie ten Voorde wordt de rogge gemaaid.

Van links naar rechts: Roelof ten Voorde, zijn broer Derk en vlak daarnaast zus Dinie. Helemaal rechts: vader Albert ten Voorde.

men onderling kennis uit. Vader Ten Voorde was vooruitstrevend en gebruikte als één van de eersten kunstmest. De verbazing was groot bij de boeren in de buurt over het resultaat.

Ondanks dat was er altijd wat fruit dat er niet helemaal puntgaaf uitzag. Zo ontdekte de dochter van Ten Voorde (de zus van de verteller van dit verhaal) toen zij klein was, op de markt dat zij thuis alleen maar fruit met een "stek" kregen, dat wil zeggen met een plekje, wat "beurs" misschien. Op de markt zag zij dat fruit niet!

De knotwilgen bij de boerderijen zorgden voor brandstof en de dikke twijgen werden ook als palen in de weide voor de afrastering gebruikt.

Op de hooizolder hebben in de oorlog vaak mensen uit het westen geslapen. Zij waren op reis om voedsel te kopen.

's Avonds leverden zij hun persoonsbewijs in en kregen dat de volgende ochtend terug. Zo wist men wie er op de boerderij waren en bleef iedereen de nacht binnen. Vader Ten Voorde werd door de Duitsers opgepakt en het huis van opa en nog een paar andere huizen werden in brand gestoken. Waarom dat gebeurde?

Men wist het niet.

In de laatste dagen van de oorlog zaten de Duitsers op de hooizolder, de familie zat in de kelder. Ten Voorde weet dat nog goed, al was hij toen nog maar vijf jaar. Vader Ten Voorde had grote kisten aardappelen voor ramen en de deur gezet. Rondom het vliegveld werd geschoten, omdat daar Duitse soldaten lagen, men was ook bezig een aftakking van de spoorlijn naar het vliegveld te maken. Militair gezien was het dus een belangrijk gebied.

Er werd ook geschoten uit de buurt van de wetering. Het is allemaal goed afgelopen, al vielen de granaten in hun tuin. Na het vertrek van de Duitsers bracht vader Ten Voorde melk naar de Canadezen, toen moest hij weer zijn handen omhoog doen voordat alles ok was.

De heer Ten Voorde heeft altijd op de boerderij gewoond, de woonruimte was klein voor het hele gezin. Hij heeft daar gewoond te midden van alles wat leefde, groeide en bloeide. Dat waren rijke leerzame jaren. Toen zijn vader in 1929 trouwde reikte hun land tot aan de spoorbaan. Nu staan er ook andere huizen, garages en kassen.

De boerderij werd al genoemd op de kadastrale kaart uit 1832. De boerderij was later bekend onder de naam "Rouwenhorstkamp".

De dakspanten zijn van eikenhout en nu bijna 200 jaar oud. In die tijd was er veel eikenbos in de omgeving en eikenhout was zodoende ruim voorhanden.

De ventwijk, die in 1934 was gestart bood steeds betere vooruitzichten. Alles op de boerderij was te kleinschalig. De tuingrond bracht meer op dan vee houden. De moeder van de heer Ten Voorde zei toen: "een vetgemest varken brengt maar één gulden per kilo op"!

Eerst werd er gevent met een transportfiets, later een bakfiets. Begin jaren vijftig had de familie een gemotoriseerde bakfiets en in 1956 werd er een Volkswagenbus aangeschaft.

Behalve groente en fruit werd toen ook blikgroente en jam verkocht. Ze kenden de klanten al lang, die woonden verspreid door heel Apeldoorn. De wintervoorraad aardappelen werd bij de klanten thuisbezorgd in die tijd. Iets wat wij nu allang niet meer kennen.

Toen Ten Voorde achttien jaar (1958) was kreeg hij een speciale vergunning om te mogen venten: "een beperkte handlichting". Zo kon hij voor zijn vader venten.

Met 23 jaar kon hij met zijn vader een vennootschap oprichten. Hij las veel vaktijdschriften, volgde opleidingen en mocht toen ook kruidenierswaren en tabak verkopen.

In 1966 werd een winkel aan de Hoofdstraat in Apeldoorn overgenomen. Toen het centrum veranderde in de jaren zestig, de stad zich uitbreidde, veranderde het winkelbestand ook. Men kwam voor de dagelijkse boodschappen steeds minder in het centrum. De groentezaak werd delicatessenzaak en is inmiddels verkocht.

Het land was een bonte lappendeken van gewassen en dus van allerlei kleuren. De afwisseling in landbouwgewassen en fruitteelt was groot. Eentonig maisvelden zoals we nu kennen, bestonden niet.

De weilanden waren een stuk kleiner. In Teuge was ook een kersenboomgaard van ongeveer 1 ha groot met twee variëteiten kersen.

Van het vroege voorjaar tot in de herfsttijd was het hele landschap één en al kleur. Tijdens de bloei, dat was meestal zo'n 14 dagen, geurden de gewassen heerlijk. De familie ging één dag per jaar op vakantie, op de fiets naar Nunspeet!

De heer Ten Voorde zegt: "We hoeven die tijd niet te idealiseren, maar er was veel burenhulp. Burenhulp was nodig op de boerderij, maar het was ook vanzelfsprekend. Men deed wat er gedaan moest worden, ook in tijden van ziekte en andere moeilijkheden. We zouden er in onze tijd van participeren een rijke leerschool aan kunnen hebben".

De meeste foto's werden beschikbaar gesteld door de familie Ten Voorde.

Telefoon

Jan van Barneveld

Op bezoek bij mijn moeder (J. J. van Barneveld-Veldhoen, 1909-2006) wist ik niet altijd meer waarover we het nu nog eens konden hebben. Zo ook deze keer, niet lang voor ze overleed.

Zij zit in haar 'sta-op stoel' te spelen met de bediening en ik zit tegenover haar. Beiden zwijgen we, alles is al weer gezegd. Langzaam gaat haar leuning achterover, dan weer een stukje rechterop, haar benen gaan iets omhoog, weer terug, nu kantelt de hele stoel langzaam naar voren...

'Moeder, zit toch eens even stil!' Heel rustig en vriendelijk wil ik mijn irritatie binnenboord houden, maar toch hoor ik dat mijn stem net zo klinkt als die van haar, zestig jaar geleden, wanneer zij mij terechtwees.

Om haar en mijzelf af te leiden zeg ik: 'Toen ik u vanochtend opbelde, realiseerde ik me

weer eens hoe makkelijk het is dat iedereen tegenwoordig telefoon heeft. Vroeger hadden jullie dat natuurlijk niet.'

'Wij hadden anders al heel vroeg telefoon', zegt ze. 'Al toen mijn vader TESKO had. In het begin hadden we nummer tien.

Later, aan de Stationsstraat, kregen we een ander nummer, van wel vier cijfers.'

TWELLO. (Rijkstelefoonkantoor.)		
Diensturen: Werkdagen: van 8.— vm. tot 1.— nm., van 2.— nm. tot 5.— nm., van 6.— nm. tot 8.— nm. Zon- en Feestdagen: van 8.— vm. tot 9.— vm., van 1.— nm. tot 2.— nm. Eene openbare spreektelefoon is gevestigd in het Post- en Telegraafkantoor.		
8 B oks & Co., G. M., Verffabr., „Hecla“, Terwolde.	12 K leefhaar, Jac., Dominéstr.	1 V oorst tot Voorst, L. F. J. M., Baron v., Hulze „Wubergen“.
9 E ggink, G. J., Veenla.	11 N ammi, Venn, „Twellosche Exportlagerij“.	2 W egener, J. F., Villa Penosi-na.
6 H andelskracht, Naami, Venn.	... R ijkstelefoonkantoor. (1)	13 Z endijk, E. M. S., Hulze „Nieuw Veldwijk“.
7 H tel v. Enter, H. H. v. Aan-hout.	5 S piegel, M. v., Singor.	(1) Aan te vragen: „Rijkstelegraaf“.
7 H uisman, F., Café „de Kroon“.	... T elegraafkantoor. (1)	
4 K akabecke, Mr. J. C., Hock-torta Veenhuis.	10 T wellosche Eerste Stoom-Klomp Onderneming „Tes-ko“.	

Zie voor de nummers van aansluiting ook onder DEVENTER.

Tesko is de Eerste Twellosche Stoom Klompen Onderneming aan de Duistervoordseweg, waar later de Steengaasfabriek was. Het bedrijf werd opgericht door klompenmaker Gerardus van Aken en Johannes van Tongeren, van houtzagerij De Wilpsche Dijk. Omstreeks 1916 nam mijn grootvader, A.J. Veldhoen, met twee compagnons het bedrijf van hen over.

Maar na enkele jaren kregen de heren

verschil van inzicht en werd de zaak opgedoekt, waarna mijn opa rond 1920 aan de Stationsstraat voor zichzelf begon. Daar werden tot 1955 klompen gemaakt. In 1965 werd die zaak naar Raalte verplaatst en nu staan er woningen.

Velderman, J. W. Gr. Kerkhof 37	97
Velders, F. Kapper, Menstr. 13	517
Velders, Fa. H. W. Assenstr. 29	236
Veldhoen, A. J. A 217, Twello	1118
Veldhoen, H. J. Sigarenfabr., Brink	849

Moeder zwijgt, verdiept in haar gedachten. Dan kijkt ze op en vraagt: 'Heb ik je wel eens van die postdirecteur verteld?'

'Koerts?' vraag ik.

'Nee, vóór Koerts', zegt ze. De rugleuning gaat langzaam nog iets rechterop, haar hoofd buigt zich naar me over. 'Vroeger, vóór Koerts, toen was Baron van Boetzelaer postdirecteur.

Mijn vader moest een keer iets weten, aan het begin van de middag en op het postkantoor kon hij niemand te pakken krijgen. Dus hij belt naar het huis van de directeur en krijgt de baron aan de lijn. Die zegt: 'Wilt u naar het kantoor bellen?'

Moeder praat het hoogste Hollands dat ze in voorraad heeft en vervolgt: 'Mijn vader zegt dat hij op het kantoor niemand kon bereiken.'

Leeuwsen, A. G. Zwolschestr. 17	76
Tehuis voor Kinderen Tabaksstr. 24	1097
Telegraaf- en Telefoondienst L. Hemelrijk, Buitengew. geëmpl. d. Telegrafie, Sallandstr. 89	808
Telegraafkant., Dir. Post- en Twello	987
Tempelman's Conf. en Manu-fact. Mag. K. Bischofstr. 26	380

'Maar die baron luistert helemaal niet, hij zegt: "Ik wens thuis niet gestoord te worden. En bovendien, deze telefoon is van mijn vrouw."'

Boerboom, J. Galant., luxe en huish. art., L. Bischofstr. 45	381
Boerkamp, J. G. A. Achterhoek, Wilp	993
Boetzelaer v. Hugenpoth tot Aerdt, M. O. Basse v. Hulze Vicarie, Twello	987
Bogaard, H. C. Uyt den Dir. Amst. Bank, Bijk. Deventer, Zwolschew. 13	397
Boks, J. W. Melkstestr. 2	490
Boks & Co., G. M. Verffabr., Terwolde	1108

Moeders stoel kantelt naar voren, ze buigt zich naar mij toe.

'Mijn vader werd driftig en zei: "Als dat ding van je vrouw is, wat doe jij er dan met je poten an!"' Langzaam zakt haar gezicht weer weg, een glimlach rond de lippen.

Nu ik dit opschrijf kijk ik, uit nieuwsgierigheid, even op internet, in de Naamlijst voor den interlocalen telefoondienst 1928.

NAAMLIJST	
VOOR DEN	
INTERLOCALEN TELEFOONDIENST	

Het nummer van de Directeur Post- en Telegraafkantoor Twello was 987. En inderdaad, M.O. Baronesse van Boetzelaer – van Hugenpoth tot Aerdt had 967.

expert

Expert Twello

zedwell
finance & organisatie

www.zedwell.nl
E info@zedwell.nl
M 06 - 53678562

Koningin Wilhelminaweg 15
7391 ER Twello

Voorst schrijft geschiedenis..... op de grenspaal

Auke Vlietstra

Bij onze start van ons jubileumjaar op 17 januari stond er in de hal van het oude gemeentehuis een 'grenspaal' waar bezoekers vragen en opmerkingen konden plaatsen. We hebben er in de afgelopen Kronieken al aan aantal beantwoord en doen dat nu weer. Tijdens onze geslaagde jubileumdagen verschenen er nieuwe vragen 'op de grenspaal' die we aan u voorleggen. Antwoorden ontvangen we graag op kroniek@OKVvoorst.nl

De vraag of de eerste fietsen mogelijk in Teuge zijn gemaakt krijgt langzamerhand een antwoord. Onmogelijk is het niet, de familie Burgers blijkt smederijen te hebben gehad in Teuge. Maar ook in Twello en Voorst. Er is nog enig aanvullend archiefonderzoek nodig. Ons lid Anne-Margriet Dijkstra – van den Beld uit Apeldoorn, wiens grootvader met Burgers heeft samengewerkt, heeft veel feiten aangeleverd en is bezig het verhaal van haar grootvader compleet te krijgen. Misschien leest u hierover later in Kroniek.

Stichting Stoomhoutzagerij/
Klompemaking is op zoek
naar de typische Twellose
klomp.

Wat is de betekenis
van de nummers op de
(huis)bellen?

Waarom heette de
Zevenhuizenseweg
vroeger De Lombok?

Heeft u vragen
en antwoorden
voor de volgende
'op de Grenspaal'?

Mail naar:
kroniek@OKVvoorst.nl

Het schijnt dat de
eerste auto in Ne-
derland in Terwolde
aan de loswal (vlak bij
het dorp) aan land is
gebracht.
Wie weet dat?

Het verhaal over 'de eerste auto van Nederland in Terwolde' bleek niet uit de lucht te zijn gegrepen. We ontdekten dat dit verhaal in 1966 in De Kampioen van de ANWB heeft gestaan. We zochten contact met de schrijver van dat verhaal, de heer J.D. Onrust.

De eerste pagina's van het artikel in De Kampioen van mei 1966 over 'de allereerste autotest' De foto's voor de artikel schijnen in de omgeving van de Bandijk bij Terwolde te zijn gemaakt (bron D.J. Onrust) te zijn gemaakt. Herkent u de boerderij achter de auto? Of herinnert u zich het maken van de foto's in 1966?

De heer Onrust schreef ons:

Via de ANWB ontving ik uw mailtje met enkele vragen over een artikel dat ik lang geleden schreef voor de Kampioen. Het fijne weet ik er niet meer van, maar de voornaamste bron van het verhaal was volgens mij mijn duim. Het was een satirisch verhaal over autotests, amuserend bedoeld, omdat de Kampioen toen 100 jaar bestond. Het was losjes gebaseerd op het feit dat de ANWB in de begintijd een kantoor in Twello of Terwolde*

Maar ik meen dat er ook iets met die Benz was... Het allereerste exemplaar was rond 1896 geloof ik inderdaad naar Nederland gekomen, misschien dat er zelfs een connectie met de ANWB was.

Maar dat weet ik echt niet meer. Ik heb toen nog wel in heel erg oude Kampioenen uit het ANWB-archief gebladerd, daar kwam de inspiratie voor het verhaal vandaan.

TWELLO, -Deventerweg met Emstermate

*De redactie is aan het snuffelen geweest in oude 'Kampioenen' die op google-books beschikbaar zijn. We vonden daar de naam W.J. Lugard, die in 1895 en de periode daarna voorzitter was van de redactie van de Kampioen. Hij woonde kennelijk op 'Emstermate' in Twello.

Leuk om te lezen dat lezers brieven naar hem konden sturen met als adres: "Redactie de Kampioen - Twello".

Met de pen door Voorst

Tekst: Ada van der Goot-van Eck

Tekening: Jan Lubberts

Het voorste gedeelte van zo een klein Gelders boerderijtje was het woon-gedeelte. Er achter een kleine deel met stal voor enkele koeien en/of een paar geiten. Boven de deel de hooiopslagplaats: het hooi werd door het hooi-luik naar binnen gebracht.

De deel was veelal te klein om met een vol geladen hooiwagen binnen te rijden.

In die tijd hadden keuterboeren een gemengd bedrijfje. Ook nog 'n paar varkens en scharrelende kippen om de deur. Een enkeling kon zich een paard veroorloven. Een kleine boomgaard met vruchtbomen, bessenstruiken en dan nog een groentetuin.

Een bloementuin was er nauwelijks te vinden. De moestuin lag vaak voor het huis, opge-sierd met een paar floxen en goudsbloemen.

Nagenoeg alles was voor eigen gebruik. Het was hard werken voor een karige opbrengst.

De man werkte in het hoogseizoen als daghuurder bij een grote boer of waar mogelijk elders. De vrouw deed dan het werk om en in het boerderijtje.

De oude boerderijen -groot en klein- stonden meestal met de achterkant naar de weg.

Aan het begin van de vorige eeuw waren de tegenwoordige faciliteiten zoals waterlei-ding, gas, elektra en riolering onbekend.

Het toilet was soms buiten, van steen of hout aangebouwd aan het boerderijtje. Meestal betrof het een ton, al of niet afgeschut op de deel. De gemeente Voorst kent daar veel voorbeelden van. Deze tontoiletten werden regelmatig gelegegd op de mesthoop die zich naast het staldeurtje bevond of de inhoud kwam ten goede aan de groentetuin.

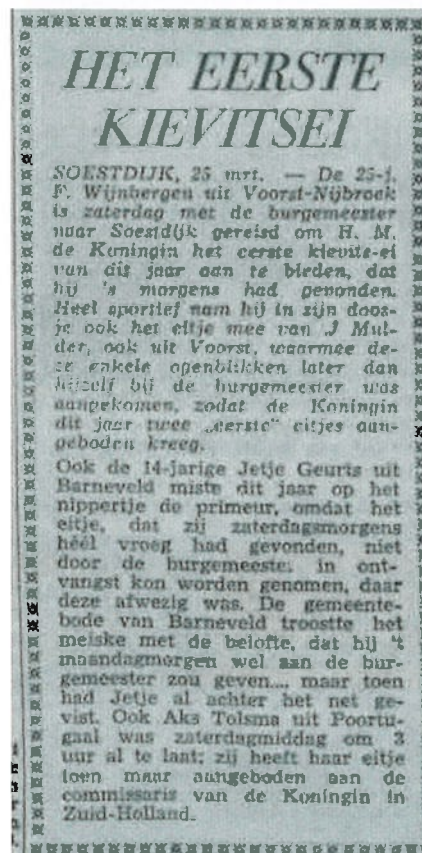
Mede door de mate van gelijkvormigheid van deze bedrijfjes en leefomstandigheden, heerste er een sterke harmonie. Men was honkvast, het bedrijf ging over van vader op zoon en de bewoners kenden elkaar door de jaren heen. De samenwerking en hulp aan burens die in de problemen zaten was ongekend groot. Men bood hulp aan bij geboorten, sterfgevallen en sprong in bij werkzaamheden als dorsen en hooien. Deze samenwerking was natuurlijk wel uit nood geboren!

De boerderijtjes zijn inmiddels gesloopt of verbouwd tot woonboerderij.

Het kievitsei van Frits Wijnbergen

Jan Siero en redactie Kroniek

Limburgs Dagblad, 26 maart 1962; het ei werd gevonden op zaterdag 24 maart.

Frits Wijnbergen vertelt aan Jan Siero:

"Het was mooi weer en ik liep een eindje rond voor ons huis de wei in. Ongeveer zeventig meter van de weg af ging ik zitten op een terp, waar nog twee molenstenen lagen van de oude molen de Volharding. Ik keek over het weiland en zag daar een vrouwtjeskievit van het nest lopen, ik er heen en daar lag een nest met drie eitjes. Ik heb er één uitgehaald en meegenomen. Op weg naar huis kwam ik langs mijn buurmeisje Mina Schrijver. Zij vroeg: "Heb je nog wat gevonden?" Toen ik met ja antwoordde zei ze: "Dat is dan wel de eerste". Zij belde naar burgermeester Van der Feltz. Kort daarna kwam zij naar me toe: Ik moest om half twee in het nette pak klaarstaan om met de burgermeester naar Soestdijk te gaan om het ei aan te bieden."

Boekhandel Oonk

Stationsstraat 4 Twello

T: 0571-27 15 09

E: info@evennaaroonk.nl

www.evennaaroonk.nl

Hoveniersbedrijf
Koppelstraat 42
7391 AK Twello
T 0571 27 04 73
info@detuinenvanbosch.nl
volg ons:

detuinenvanbosch.nl

BRASSERIE - RESTAURANT
SINDS 1916

KORDERIJNK

Altijd de juiste sfeer

Stationsstraat 31

7391 EH Twello

0571 271851

info@korderijnk.nl

www.korderijnk.nl

AMBACHTELIJKE
BAKKERIJ
BRIL

De lekkerste
gevulde koeken,
Krentenbrood en Speculaas

Het ruim twee eeuwen oude pand van bakker Bril is nog steeds (na enkele verbouwingen) in gebruik.

Het pand staat op de monumentenlijst. De bakkerij bestaat meer dan 150 jaar en zoon Paul is de 5e generatie Bril.

Het bedrijf is tegenwoordig uitgebreid met een koffie/theeschenkerij waar fietsers en wandelaars een welkome pauze kunnen houden.

De bakkerij is geregeld doel van excursies. Er gaan dan steevast eigengemaakte producten mee naar huis.

Foto uit 1960, bakker Bril met de bestelauto op weg om brood te bezorgen

Bakker Bril Voorst

Rijksstraatweg 24, 7383 AR Voorst, 0575-501271
www.bakkerijbril.nl info@bakkerijbril.nl

Uitnodiging ledenvergadering 28 april 2016

bestuur OKV

Het bestuur nodigt alle OKV-leden uit om de algemene ledenvergadering met aansluitende lezing bij te wonen,

Voorzitter, Bert van de Zedde

Secretaris, Johan Homan

Datum : donderdagavond 28 april 2016

Locatie : Brasserie Restaurant Korderijnk, Stationsstraat 31 te Twello

Aanvang : 20.00 uur, voor de pauze lezing door Rien Mouw, zaal open vanaf 19.30 uur.

Lezing

Vertelling aan de hand van een dia klankbeeld door Rien Mouw, met als titel "Zwerven over de Veluwe". Zie pagina 4 voor meer informatie.

De lezing is ook toegankelijk voor niet-leden van de OKV tegen betaling van € 5,-.

Na de lezing start de algemene ledenvergadering

Agenda

1. Opening / mededelingen
2. Notulen ledenvergadering 2015, zie Kroniek 2015-2, blz. 42*
3. Jaarverslag 2015, opgenomen in deze Kroniek, blz. 30 en 31
4. Financieel jaarverslag 2015, opgenomen in deze Kroniek, blz. 32
5. a. Verslag kascommissie 2015
b. Benoeming nieuwe kascommissie 2016
6. Begroting 2016, opgenomen in deze Kroniek, blz. 32
7. Rondvraag
8. Sluiting vergadering

* De notulen van de vorige ledenvergadering liggen tijdens de avond ook ter inzage op de tafels.

Jaarverslag over 2015

Johan Homan

1. Algemeen

In dit jaarverslag een korte terugblik op het OKV-jubileum-jaar 2015.

2. 2015 in cijfers

In 2015 groeide het aantal leden per saldo met 30, naar 823. Van het aantal geregistreerde bezoekers van de studieruimte kwam in 2015 54% uit de gemeente Voorst, het overige deel uit de brede regio (Deventer, Apeldoorn: 18,5 %, verder weg: 23 %, onbekend: 4,5 %).

3. Bestuur

In het afgelopen jaar bestond het bestuur uit Bert van de Zedde (voorzitter), Johan Homan (secretaris), Wim Wassink (penningmeester) en de leden Jan Groenenberg en Gé Veen. Truus de Haan vertegenwoordigde wederom de vrijwilligers. Het bestuur vergaderde dit jaar elke tweede donderdag van de maand. De lijnen binnen het bestuur zijn kort en het contact is laagdrempelig en prettig. Wat nog steeds zorgen baart, is het gebrek aan opvolgers voor de vrijkomende functies van voorzitter en penningmeester. Gelukkig is dit jaar Wim Huisman als "mee-lopend" penningmeester gevonden.

4. Vrijwilligers

Het bestuur heeft in 2015 weer moeten en kunnen vaststellen dat de OKV niet zou functioneren zonder de vele vrijwilligers. Mensen die hun (soms) schaarse vrije tijd gebruiken voor de OKV. Het bestuur waardeert dat zeer en heeft die waardering uitdrukking gegeven door een borrel te organiseren op 19 februari 2016. Er meldde zich in 2015 weer een aantal nieuwe vrijwilligers.

5. Financiën

Met Wim Wassink als penningmeester is het jaar qua boekhouding goed verlopen. De administratie is goed op orde en de contributie-inning verloopt structureel goed. De penningmeester kan het jaar 2015 net neutraal afsluiten. De financiële positie van de OKV is niettemin zorgelijk. De penningmeester zal de cijfers tijdens de ALV in beeld brengen en toelichten.

6. Huisvesting

Het bestuur is tevreden met de mooie plek voor de OKV in het oude dorp. Een ruime studiezaal, een aparte bibliotheek en vergaderruimte in een historisch pand. Toch is het geen rustig bezit. Er wordt door het bestuur juist dit jaar kritisch gekeken naar verhuurder IJsseldal Wonen en op de medehuurder De Kunst Kring. Is de huidige constructie te handhaven?

7. Lezingen 2015

Dit jaar waren weer vier lezingen gepland in verschillende dorpen van de gemeente Voorst. De eerste lezing dit jaar vond plaats op 26 februari bij Kriebelz in Terwolde door Fons Rouwhorst met als onderwerp 'Van droebel naar dorp'. De tweede lezing op 23 april tijdens de ALV bij Korderijk in Twello ging door afzegging van de spreker helaas niet door. Wim Wassink vulde dat in met de bevrijdingsfilm uit 1945. De derde lezing op 24 september bij de Pompe in Wilp door Ina Timmer en Arie Niks ging over de 'Geschiedenis van onze dranken'. De laatste lezing van 2015 werd op 26 november verzorgd door Marten Brascamp in het Dorpshuis te Voorst over

het Oost-Veluws dialect. Vrijwel alle sprekers mochten zich verheugen in een mooie opkomst van belangstellende bezoekers.

8. Andere activiteiten

In het bijzonder moet worden genoemd Marten Brascamp, die dit jaar samen met vele vrijwilligers het voortouw heeft genomen voor de activiteiten rondom het 40-jarig bestaan van de OKV. Hij heeft het thema Voorst Schrijft Geschiedenis (VSG) in het leven geroepen en is vol enthousiasme gestart met VSG-activiteiten. De verslaglegging daarvan heeft plaatsgevonden in de Kronieken van het afgelopen jaar en ook in Voorster Nieuws. Die activiteiten mondden in december 2015 uit in prach-

tige bijeenkomsten, waaronder de receptie op 19 december, waar vele bezoekers verwelkomd konden worden.

Het hele jaar door plaatste de OKV weer wekelijks de foto in Voorster Nieuws met regelmatig reactie op de gestelde vraag: *wie of waar is dit?* De rubriek is (helaas) naar de laatste pagina verplaatst, maar kan gelukkig nog op goede aandacht rekenen.

9. Tot slot

Het bestuur kijkt terug op een goed jaar voor de OKV. Het bestuur zal zich ook in 2016 weer inspannen om samen met de vrijwilligers de positie van de OKV in de Voorster samenleving te versterken.

Wij gaan verhuizen!
Vanaf 1 mei is ons nieuwe adres: Koppelstraat 2 Twello
Volg deze mooie ontwikkelingen via onze website of Facebook.

Wij maken het!

ontwerp / printwerk / belettering / websites

Engelenburgstraat 40 Twello
Tel. 0571-280747

www.breinreclame.nl

Financieel overzicht 2015 en begroting 2016

Wim Wassink

Financieel overzicht Oudheidkundige Kring Voorst 2015

Overzicht 2015

Lasten	€	Baten	€
Huisvesting huur + energie	6.617	Contributie	11.290
Lezing/activiteiten	861	Subsidie gem.	1.969
Kroniek + verzending	5.237	Verkoop div.	1.460
Abonnementen	600	Advertenties	1.782
Schoonmaakkosten	603	Donateurs	1.021
Internet/Email/Tel.kosten	690	Rente	56
Kantoor/archief	820		
Verzekeringen	214		
Administratiekosten	802		
Overige kosten	928		
Bankkosten	206		
Afschrijving	1.000		
		Verlies	1.000
Totaal	18.578	Totaal	18.578

Balans per 31 december 2015

Activa	€	Passiva	€
Vaste Activa		Eigen Vermogen	
Inventaris	6.986	Kapitaal	9.526
Vlottende Activa		Overige Passiva	
Voorraad boeken	416		
Verschil verkoop	6	Vissersgroep	1.568
Liquide middelen	4.239	Crediteuren	553
Totaal Activa	11.647	Totaal Passiva	11.647

Begroting 2016

Lasten	€	Baten	€
Huisvesting huur + energie	6.015	Contributie	11.765
Lezing/activiteiten	950	Subsidie gem.	1.970
Kroniek + verzending	4.825	Verkoop div.	1.000
Verenigingskosten	575	Advertenties	1.200
Abonnementen	750	Donateurs	750
Schoonmaakkosten	600	Rente	50
Internet/Email/Tel.kosten	690		
Kantoor/archief	850		
Verzekeringen	235		
Administratiekosten	200		
Overige kosten	585		
Bankkosten	210		
Afschrijving inventaris	1.000	Verlies	750
	17.485		17.485

Overzicht 2014

Lasten	€	Baten	€
Huisvesting huur + energie	7.056	Contributie	9.498
Lezing/activiteiten	385	Subsidie gem.	1.940
Kroniek + verzending	3.401	Verkoop div.	1.866
Abonnementen	758	Advertenties	1.405
Schoonmaakkosten	613	Donateurs	3.629
Internet/Email/Tel.kosten	726	Rente	107
Kantoor/archief	891		
Verzekeringen	231		
Administratiekosten	808		
Overige kosten	1.118		
Bankkosten	181		
Winst	2.278		
Totaal	18.445	Totaal	18.445

Balans per 31 december 2014

Activa	€	Passiva	€
Vaste Activa		Eigen Vermogen	
Inventaris	6.499	Kapitaal	10.535
Vlottende Activa		Overige Passiva	
Voorraad boeken	319	Verschil verkoop	3
Debiteuren	118	Lustrum 40 jaar	500
Liquide middelen	5.165	Crediteuren	1.063
Totaal Activa	12.101	Totaal Passiva	12.101

Begroting 2015

Lasten	€	Baten	€
Huisvesting huur + energie	7.535	Contributie	11.100
Lezing/activiteiten	1.800	Subsidie gem.	1.950
Kroniek + verzending	3.990	Verkoop div.	1.900
Verenigingskosten	1.150	Advertenties	1.500
Abonnementen	750	Donateurs	2.900
Schoonmaakkosten	600	Rente	100
Internet/Email/Tel.kosten	850		
Kantoor/archief	850		
Verzekeringen	230		
Administratiekosten	500		
Overige kosten	1.015		
Bankkosten	180		
	19.450		19.450

HORSTINK

KWALITEITSBOUWERS VAN HUIS UIT!

Waarmee kunnen wij u van dienst zijn?

De kwaliteitsbouwers van Horstink maken het!

Luxe woningbouw
Aan- en verbouw
Complete badkamers
Utiliteitsbouw
Restauratie
Onderhoud

J.W. Frisostraat 15
7391 DJ Twello
Tel 0571 - 27 14 83
Fax 0571 - 27 10 36
info@horstink-twello.nl

www.kwaliteitsbouwers.nl

kriebelZ

brasserie

Derpsstraat 59
7396 AL Terwolde

T 0571 - 292 022

E info@brasserie-kriebelz

Met liefde kan alles...

VORDERMAN TUINMEUBELEN 3000 M2 TUINMEUBELSHOW

VORDERMAN TUINMEUBELEN
Wijkseweg 7, 7396 BC Terwolde
(naast de molen) [T] 0571-292121
www.vordermantuinmeubelen.nl

De Groot

www.degrootzalen.nl

Avervoordseweg 2 De Vecht • Telefoon: (055) 323 12 61